

II. Tekstil Teknolojileri ve Tekstil Makinaları Kongresi Yapıldı

haber

“II. Tekstil Teknolojileri ve Tekstil Makinaları Kongresi”, **TMMOB Makina Mühendisleri Odası** ve **Tekstil Mühendisleri Odası** adına Makina Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi sekreteryahında 19-20 Ekim 2007 tarihlerinde Gaziantep Ticaret Odası Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir.

16 kurum, kuruluş ve üniversite tarafından desteklenen Kongrede “Tekstil Makinaları İmalat Sektörünün Ülke Sanayindeki Yeri ve Önemi” konulu bir panel düzenlenmiş; ayrıca “Gaziantep, Kahramanmaraş ve Kilis İllerinin Tekstil Sektörünün Genel Görünümü”

konulu ankete ilişkin “Anket Sonuçları ve Değerlendirilmesi”, “Tekstil Makinaları ve Yan Sanayii”, “Tekstil Teknolojileri”, “Tekstilde Kalite Kontrol ve Otomasyon”, “Tekstil Endüstrisinin ve Eğitiminin Bugünkü Durumu”, “Teknik Tekstiller ve Nano Teknoloji” ve “Tekstil Kimyası ve Tekstil Sektöründe Çevre Sorunları” başlıklı 7 ayrı oturum gerçekleştirilmiştir. Kongre 627 delege ve katılımcı tarafından izlenmiştir.

Kongre süresince sunulan bildiriler, alan araştırması ve yapılan panelde dile getirilen sorunlar ve çözümüne yönelik öneriler kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

II. Tekstil Teknolojileri ve Tekstil Makinaları Kongresi Sonuç Bildirgesi

Küreselleşme süreçleri, gelişmekte olan ülkelerin ekonomisini her düzeyde etkilemektedir. Uluslararası sermayenin yeryüzündeki etkinlik ve egemenliğini artıran küreselleşme sürecinde ülkemizde sanayide küçük ve orta boy işletmeler (KOBİ'ler) giderek tekelleşen büyük firmaların ve yabancı çok uluslu şirketlerin boyunduruğu altına girmektedir. Bu işletmeler fason üretimle dünya pazarlarına düşük kâr payıyla çalışarak imalat yapmaktadır. Bazıları ise ulusal pazarda dahi başarıya ulaşmak şansına sahip olamamaktadır.

Makina imalat sanayi gibi mühendislik hizmetlerinin yoğun olduğu tekstil sektöründe küreselleşmenin getirdiği sorunlar artarak büyümektedir. Türkiye'de tekstil makinaları üretimine başlanan 1980'li ve özellikle 1990'lı yıllar, tekstil makinaları sektörünü de etkileyen olumsuzluklarla doludur. Zira bu yıllarda gündeme gelen planlama, yatırım, üretim ve sanayileşmeyi dışlayan politikaların yıkıcı sonuçları ortaya çıkmaya başlamıştır.

Tekstil makinaları sektörünün başka sektörlere yönelik üretim yapma olanağı bulunmamakta ve devlet desteği gereksinimi duyulmaktadır.

Sektörün ve bütün sanayinin somut AR-GE desteği gereksinimi bulunmasına karşın, TÜBİTAK destekli olarak 2002'de kurulan Tekstil Araştırma Merkezi, 1 Ocak 2007 tarihinden itibaren tasfiye edilmiş, TÜBİTAK ile bir ilgisi kalmamıştır.

Dünya Ticaret Örgütü kapsamında imzalanan "Çok Taraflı Tekstil ve Giyim Eşyası Sözleşmesi" uyarınca dünya dokuma ve giyim ticaretinin 2005 yılında serbestleşmesiyle daha da artmış olan rekabetten en fazla etkilenen ülke, AB pazarına kotasız giriş dolayısıyla Türkiye'dir. Gümrük Birliği ve Avrupa Birliği anlaşmaları uyarınca Türkiye, üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifelerini uygulamakla yükümlü kılınmıştır. Böylece Türkiye, AB'nin üçüncü ülkelere uyguladığı gümrük vergilerini aynı şartlarda uygulamak zorunda kalmıştır. Türkiye AB'nin kurallarıyla yaptığı ticarete gümrük vergisi ve gümrük vergisine eşdeğer vergilerden de mahrum kalmaktadır.

Gümrük Birliği'nin başlangıcından itibaren sınaî mamuller için ortalama ithalat gümrük vergileri % 16'dan % 5,4'e indirilirken, tekstil ve konfeksiyonda bu vergiler ortalama % 27'den % 6'ya kadar düşürülmüştür.

2005 tarihinde yapılan düzenlemelerle 768 ürün çeşidinin ithalatı sırasında "TSE standardı aranması zorunluluğu" kaldırılmıştır. Böylece pamuk ipliği denetim dışına çıkarılmış ve sektör, Türkiye pazarına giren kalitesiz ithalat ile karşı karşıya bırakılmıştır.

Denetimsiz ithalat nedeniyle tekstil sektörü, standart dışı, düşük kaliteli, düşük fiyatlı pamuk ipliği ithalatı nedeniyle sektör haksız rekabete maruz kalarak krize girmiştir. Aynı şekilde pamuk üreten çiftçinin hasadı tarlada kalmış; birçok tekstil fabrikası kapanmıştır. Yine bu süreçte mühendislik ve eğitilmiş işgücü unsurları ihmal edilmiştir.

Türkiye, 2 yıldan beri de Çin gibi, tekstil ihracat atağına kalkan ülkelere karşı kendi sektörünü korumakta büyük sorunlar yaşamaktadır.

Ülkemiz neredeyse dünyanın en büyük tekstil makinaları ithalatçısı konumundadır. Tekstil makinaları yerli üretimi ihtiyacı karşılamaktan uzak kalmıştır. Dokuma, iplik, baskı ve konfeksiyon makinaları gibi yüksek katma değeri bulunan makinalar ülkemizde üretilmemektedir. Türkiye'de makina imalat ve ihracatçısından çok ithalatçısı bulunmaktadır.

İthalat ürün gruplarında tekstil makinaları ile Türkiye, 2003 yılından beri dünya ithalatında ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye'nin tekstil ve deri makinaları ihracatı ile ithalatı arasında 10 kat gibi çok yüksek bir fark bulunmaktadır.

Tekstil makinalarında ihracatın ithalatı karşılama oranı 2003 yılında % 3 iken, bu değer 2006 yılında % 17'ye çıkmıştır. Bu bir gelişme olmakla birlikte düşük bir düzeyi ifade etmektedir. Tekstil makinalarındaki ithal girdi (hammadde ve ara mal) oranı % 45'tir ve 2001 kriz yılı hariç ithalatta hep artış gerçekleşmiştir.

Sektör ayrıca öz kaynak yetersizliği, yüksek girdi maliyetleri, kayıt dışı ekonominin büyüklüğü, tekstil ve hazır giyim sanayileri arasında gerekli sinerjinin bulunmaması, AR-GE eksikliği, üniversite sanayi ve meslek kuruluşları arasındaki diyalog zayıflığı, veri tabanı eksikliği, sektörel bilgilendirici ve yönlendirici ulusal strateji ve politika eksikliği, özel bilişim teknolojilerinin olmaması ve nihayet teknoloji üretmemesi, tekstil makinaları ve tekstil kimyası sanayilerinin zayıflığı gibi önemli sorunlar yaşamaktadır.

Yapılan bu temel belirlemelerden hareketle Kongremiz şu çözüm önerilerini üretmiştir:

1. Türkiye'nin uzun vadeli bir tekstil politikası ve bir master planı yoktur. Sektörle ilgili işler farklı Bakanlıklarda Daire Başkanlıkları düzeyinde ele alınmakta ve tekstilin alt sektörleri arasında bir koordinasyon bulunmamaktadır. Gerekli koordinasyon oluşturulmalı ve uzun vadeli bir ulusal tekstil politikası çerçevesinde öncelikler tespit edilmeli ve gereken adımlar atılmalıdır.
2. AB tekstil ve konfeksiyon ürünlerindeki çok düşük gümrük tarifeleri, ülkemizin aleyhine sonuçlar vermektedir. Tekstil sektörünü koruyucu önlemler ile desteklenmelidir.
3. Eğitim, finansman, ulaşım ve hukuki düzenlemeler konusunda uluslararası rekabeti ülkemiz lehine artırıcı koruyucu ulusal vizyon ve alt yapı oluşturulmalıdır.
4. Genel olarak imalat sanayi özel olarak da tekstil makinaları ile teknik tekstil teknoloji ve yatırımları kamu tarafından planlanmalı ve gerekli teşvikler devreye sokulmalıdır.
5. Kalite ve verimliliği (prodüktiviteyi) artırıcı özel makinalar yapan yatırımlar ile ihtisaslaşmış ve gerçek AR-GE departmanlarına sahip makina imalatçıları desteklenmelidir.
6. Yüksek katma değer oluşturulması ve imalat sanayiinin öncelikli sektörlerinin desteklenmesi zorunludur. AR-GE'ye ayrılan payın yükseltilmesi, yeni ürün tasarımlarının yapılması ve özgün ürünün tekno ekonomik kapasitedeki tesislerde imal edilmesi sağlanmalıdır.
7. Tekstil kimyası, tekstil terbiye makinaları ve tekstil terbiyesi alanlarında AR-GE ve inovasyona ve özgün ürün tasarımına özel önem verilmelidir.
8. Makina üreticileri fiyat politikalarını yalnızca "maliyet"e dayandırmamalı, kalite ve teknoloji esasına geçerek belirlemelidir. Kâr marjlarının yükseltilmesi daha fazla katma değerli, yüksek ve ortanın üstü teknoloji yoğunluklu ürünler üretimine dayanmalıdır.
9. Makina imalatçısı firmalar, uluslararası pazarlarda rekabet için ürün kalite performansı, ürünün kullanım kolaylığı ve teknoloji kullanım becerisini geliştirmelidir.
10. Genel olarak imalat sanayi özel olarak da tekstil makinaları ile teknik tekstil teknoloji ve yatırımları kamu tarafından planlanmalı ve gerekli teşvikler devreye sokulmalıdır.
11. Pamuklu terbiyede kullanılmış makina ithalatı önemli bir sorundur. Yerli üretimin egemen kılınması

teşvik edilmeli. Yerli sanayi üretiminin geliştirilmesinde devlet desteği sağlanmalıdır.

12. Yanlış uygulanan teşvik politikaları sonucu bazı tekstil alt sektörlerinde aşırı kapasitelerin (arz fazlasının) oluşmasına neden olmaktadır. Bu nedenle teşvik politikaları yeniden gözden geçirilmeli ve düzenlenmelidir.
13. Sektörün sahip olduğu eski teknolojinin modernizasyonuna yönelik yatırımlar hedeflenmelidir.
14. Üretimde çevrenin korunması duyarlılığının geliştirilmesi gerekmektedir. Ulusal bir çevre-gözetim ve kontrol sisteminin oluşturulmasında ve yaygınlaştırılmasında sektör öncü rolü üstlenmeli ve desteklenmelidir.
15. Tekstil ve konfeksiyon sanayiine yönelik bir AR-GE Enstitüsü kurulmalı, bu enstitü aracılığıyla sektör-üniversite-meslek kuruluşları arasında işbirliği geliştirilmelidir.
16. Üniversitelerde teknolojik gelişmeyi hızlandıracak, AR-GE alt yapısını oluşturup yetkin hale getirecek, makina sektörüne nitelikli mühendis, tasarımcı verecek eğitim programlarını oluşturulmalıdır.
17. Her seviyedeki (tekstil kimyası, tekstil makinaları, tekstil ve konfeksiyon işletmeciliği v.b.) tekstil ve konfeksiyon eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalitesi artırılmalıdır.
18. Eğitim ve istihdam arasında eşgüdüm sağlanarak ülke düzeyinde çağdaş bilgi ve becerilerle donanmış bir işgücü oluşturulmalı ve sosyal politikalar benimsenmelidir.
19. Tekstil ve konfeksiyon sanayi rekabet üstünlükleri elde etmek için kaliteli ürün, ileri teknoloji kullanımı, iyi eğitilmiş işgücü, tasarım ve AR-GE, özgün ürün geliştirme yeteneği, hızlı tedarik ve servis alanlarında yetkinleşmelidir.
20. Farklı disiplinlerden oluşan AR-GE, özellikle modelleme, simülasyon, tasarım, örnekleme, görüntüleme, kalite algılama ve kontrol, çok kullanımlı ve amaçlı malzeme, biomalzeme üretimi, çevreci teknolojiler, süreç otomasyonu teknolojileri, nano teknoloji gibi projelere yönelim geliştirilmelidir.
21. Sektörde mühendislik ve eğitilmiş işgücü unsurları ihmal edilmemeli, sektörün farklı alanlarına yönelik mühendis istihdamı sağlanmalıdır.